

Marcel van Roosmalen

Je moet opschrijven dat hier niets gebeurt

De beste reportages

MEULENHOF

van Grunsven
CREATIVE MANAGEMENT

Deze uitgave is tot stand gekomen met medewerking van Van Grunsven Creative Management, zie ook: www.vangrunsvencm.com

De opgenomen artikelen verschenen eerder in diverse (dag-)bladen.

ISBN 978-90-290-9242-5

ISBN 978-94-023-1142-6 (e-book)

NUR 320

Auteursfoto © PAAR Fotografie

Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio, Amsterdam

Omslagbeeld: Plainpicture

Zetwerk: Steven Boland

© 2018 Marcel van Roosmalen en Meulenhoff Boekeryj bv, Amsterdam

Alle rechten voorbehouden

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Betondorp	7
In Wormer vindt iedereen altijd hetzelfde	45
Cockpitman	50
Deze workaholic heeft altijd honger	53
Op campagne met Oranje	56
De Pimmels	87
Mat Modaal	98
Theo Janssen stopt met voetbal: 'Ik ben er klaar mee'	111
Theo Bos	118
Ester Bal	134
Hier hebben we het dan allemaal voor doorstaan	141
Geel en zwart (en rood)	145
Ricky van Wolfswinkel	149
Op campagne met de PvdA	155
De Oranjegekte	178
Jean-Marie Pfaff	199
Van Roosmalen kiest partij	207
Het laatste kunstje uit het Sonsbeekpark	247
'Steek je kladblok maar in je reet'	250
Jaarcijfers ABN Amro	253
Zeyboer	256
Met Piet (en zijn broer) in Purmerend	262
Bier, Bed & Breakfast	268
Schaapachtig	275
Kippenhok	281
Henk Spaan	286

Ronald Goedemondt	293
Anna Drijver	305
Wim T. Schippers	313
Spreken vanuit je hart	319
Veiligheid, Gezondheid en Milieu Checklist Aannemers	323
<i>Folia Magazine</i>	327
MeerBusiness	331
Firma Driehoek Meubelen	335
Open dag Heracles Almelo	340
El Sierd	345

Betondorp

1

Bij bakkerij De Lekkernij aan De Brink kwam ik Willem Frederik van Wijngaarden tegen, een zestiger met een buik en een grijze snor waarvan hij de uiteinden iedere ochtend tot puntjes draaide en waarin gele plekken zaten vanwege een pakje Van Nelle per dag, een lekkernij die hij bij Marcel Oosterwaal kocht, een buurtsuper waar je de boodschappen nog gewoon kon laten opschrijven.

Willem, levensmotto: ‘Onze-Lieve-Heer schonk ons het leven, de barman de rest,’ stond in Betondorp bekend als ‘Spijker’. Hij was er ooit de magerste van allemaal. Willem was toen suppoost bij het voormalige Ajax-stadion De Meer, aan de overkant van de Middenweg. Een lucratieve periode, omdat hij je voor het juiste bedrag bij belangrijke wedstrijden naar binnen kon loodsen. Verder sprak hij graag over zijn periode in de kleine criminaliteit, iets waar hij ‘in wezen’ nog steeds niet vies van was.

Het eerste gesprek dat ik met Spijker voerde – De vriendin en ik woonden toen één dag in Betondorp – ging over de pallets met straatklinkers die gemeentewerkers op de stoep voor ons huis hadden geparkeerd. ‘Een buitenkansje.’ Hij snapte niet dat we daar niets mee deden.

‘We wonen op één hoog,’ zei ik. Hij zei dat ik ‘ze natuurlijk ook niet mee naar boven moest nemen’, waarna hij met een knipoog afscheid nam.

Sindsdien waren we vrienden, wat vooral inhield dat hij op luide toon de politiek en het nieuws met me doornam. Die ochtend had hij echter zorgen. Zorgen waarvan ik hem ging verlossen.

‘Je weet van mijn vrouwtje, dat vorig jaar is overleden? Nee? Nou, dat is zo. De dochter daarvan is in haar huisje gaan wonen en nu zegt zo’n heks van de gemeente, die zelf natuurlijk geen kinderen heeft, dat ze eruit moet omdat ze niet op dat adres staat ingeschreven.’

Het leek hem wel iets voor de voorpagina van een krant of tijdschrift. ‘In ieder geval geen klein bericht.’

Met de mededeling dat ik haar in de HEMA in Winkelcentrum Oostpoort kon vinden en dat ik haar wel zou herkennen omdat ze ‘van ellende bijna uit elkaar valt’, nam hij afscheid.

‘Dank je wel, ouwe!’

De vriendin en ik wisten niets van het typische karakter van de wijk, toen we er afgelopen zomer kwamen wonen. We kwamen niet in aanmerking voor een sociale huurwoning en waren met een makelaar in zee gegaan die met een huurwoning in Betondorp kwam. Na een paar gesprekjes met de verhuurders, die tijdelijk op het Franse platteland wilden gaan wonen, kon het huurcontract worden getekend. Een gebeurtenis die ‘het sleutelmoment’ werd genoemd, en waarvoor wij een paar honderd euro dienden te betalen.

De medewerkster van het makelaarskantoor zat al op me te wachten in onze nieuwe huiskamer. Ze was in een mooie jurk op de scooter gekomen en had foto’s gemaakt van het hele huis. Ik tekende drie formulieren. Daarna kreeg ik twee huissleutels, waarvoor ik ook moest tekenen en daarna ook nog twee schuursleutels, waarvoor ook nog een apart formulier.

De vrouw raadde ons aan zo snel mogelijk kennis te maken met burens en omwonenden.

‘Het is belangrijk om zo snel mogelijk geaccepteerd te worden. Zo’n buurt is het wel.’

In het Amsterdams Gemeentearchief vond ik een foto van twee mannen met een hoed, die met een opschrijfboek onder de arm voor de deur van ons nieuwe huis stonden. De foto moet in de zomer van 1924, het jaar van de oplevering, gemaakt zijn. In het toen ook al betegelde voortuintje stond een cementmolen. Ce-

ment was een relatief nieuwe vinding, een wapen in de strijd voor meer betaalbare woningen, want bakstenen waren schaars. Aan de oostkant van Amsterdam werd een compleet nieuw dorp opgetrokken. Naast vierhonderd traditionele huizen van baksteen met rode pannen erop, kwamen er vijfhonderd volledig betonnen huizen met platte daken.

De mannen die op de foto aanbelden bij ons huis, waren inspecteurs van ‘de woningdienst’. Een dienst die eens in de zoveel tijd van deur tot deur ging om er de gezinnen te controleren op ‘beschaving’ en ‘netheid’. Want Betondorp, zoals de wijk in de volksmond al snel werd genoemd, was bedoeld als voorbeeldwijk voor keurige ambtenaren en geschoolde arbeiders.

Wat bij een eerste verkenningstocht door de wijk opviel, was het stratenplan. De stedenbouwkundigen hadden rechte lijnen getrokken die uitkwamen op het sociale middelpunt – De Brink – met winkels, een verenigingsgebouw en een leeszaal. De wegen ernaartoe kregen landbouwnamen – Veeteeltstraat, Harkstraat, Akkerstraat, Egstraat, Ploegstraat – die verwezen naar de zo gewenste rust van het platteland. Over de kleine ramen in de woningen ging het verhaal dat het een stille hint was voor de gewenste – socialistische – levensstijl. De bewoners zouden er minder door geneigd zijn om naar buiten te kijken.

Kerken en kroegen ontbraken in die begintijd, wat later werd goedgemaakt door het verbouwen van een paar huizen. Bij El Burrito – ‘het ezeltje’ – kwam het bier niet uit de tap, maar uit de fles. Ze organiseerden er iedere maand een kaasfondue-avond, die met geplastificeerde stencils aan de lantaarnpalen werd aangekondigd.

‘Laat elke hoop varen, gij die hier opgroeit,’ zei Gerard Reve dan ook over de wijk waar hij met zijn broer Karel woonde en die hij ‘cementdorp’ noemde.

Sommige kinderen van toen woonden er nog steeds toen wij er vorige zomer naartoe verhuisden. Ze verplaatsten zich met hun rollators en scootmobielen door de bijna volledig witte wijk. Van het ‘betaalbaar ideaal’ van toen, was vooral het woord ‘betaalbaar’

blijven hangen. De enige met een onbetaalbaar hoge huur waren wij, wat ons onbedoeld status gaf. Bij ons kon je terecht voor raad en daad. En dus belde Spijker een uur na onze ontmoeting bij bakkerij De Lekkernij maar meteen met een insteek voor het voorpaginaverhaal over zijn stiefdochter.

‘Had ze maar een kleurtje gehad, dacht ik inenen... Hun krijgen toch voorrang?’

Tien minuten later belde hij weer. Of ik dat verhaal al af had?

De volgende dag kwam ik hem tegen in café De Avonden – genoemd naar de eerste roman van Gerard Reve, die ik volgens de uitbaters, de broers Jean-Pierre en Michel, overigens niet hoefde te lezen (‘En de film is al helemaal ruk.’) – waar hij dagelijks koffie dronk. Het artikel hoefde niet meer.

‘Ik heb moeite voor haar gedaan, ik heb haar twee keer gebeld. Ze nam de telefoon niet op. Dan denk ik: stik er ook maar in.’

2

Ik had de Betondorpers verkeerd ingeschat. Ik hoorde ze in mijn omgeving nooit over verhalen van *De Correspondent*. Maar nog geen anderhalf uur na publicatie van mijn eerste stukje over Betondorp belde Spijker met de eis dat ‘die rotzooi’ van het internet moest worden ‘getrokken’. Mijn verhaal was gedeeld op de Facebookpagina van mevrouw Moes – levensmotto: ‘*smile every day xxx*’ –, die regelmatig berichten over het dorp plaatst, waarna het digitaal van hand tot hand ging.

Mevrouw Moes adviseerde Spijker verhaal te halen bij de bron, ik dus, en rectificatie te eisen omdat de journalistieke regels volgens haar met voeten waren getreden.

‘Ik ben jouw buurman helemaal niet,’ zei Spijker, ‘want ik woon twee straten verderop. En ik rook ook helemaal geen pakje shag per dag, ik rook veel minder. Jij hebt die onzin erop gepleurd, pleur het er ook maar weer af.’

Daarna werd de verbinding verbroken.

Toen ik even later bij Versmarkt Oosterwaal kwam, de buurt-super waar ze onder de toonbank pakjes sigaretten bewaren voor

buurtbewoners die officieel niet meer roken, wist uitbater Marcel Oosterwaal er al van.

‘Ik hoor alles,’ zei hij, ‘maar zelf zeg ik niets. Dat is het geheim van een goede groenteman. Ze komen hier en ze lullen allemaal over elkaar.’

‘Je brengt ze in ieder geval aan het lezen,’ zei Marcel, die overwoog om een aantal kranten uit het assortiment te gooien. De enige krant die hij nog verkocht was ‘de kleurenkrant’, zoals hij *De Telegraaf* noemt. Op ‘de leestafel’, de deksel van de vrieskist, lagen als ‘extra service naar de klant’ de kranten van de dag uitgespreid. Hij had er die ochtend al een stevige discussie op zitten over de opgestapte staatssecretaris Fred Teeven.

‘Dan zeggen ze: “Ach een bonnetje, laat die man toch.” Maar bonnetjes zijn toevallig heel belangrijk.’

Hij wees naar het hokje waar de kassa stond. Aan de muren hingen honderden bonnetjes met nog niet betaalde boodschappen.

‘Als die weg raken, is dat heel erg.’

Schuin tegenover de winkel stond Merla van het Veld in joggingbroek haar camper te wassen.

‘Het dak moet schoon, want ik wil er een zonnepaneel op zetten.’

Ze hoopte later dit jaar met haar hond naar Portugal te rijden. Even weg van haar 52-jarige buurman, die haar al meer dan vijf jaar het leven zuur maakte.

‘Die kijkt elke nacht televisie, met wisselend volume. Vijf instanties zijn ermee bezig, hij doet voor niemand open.’

Een week eerder hadden ze een conflict gehad over de parkeerplaats voor haar woning. Ze had inmiddels een wielklem gekocht, zodat niemand haar camper ongevraagd kon verplaatsen.

‘Hij belde de politie en zei me dat Monique de Boer met me zou afrekenen.’

Monique was onze wijkagent, een struise vrouw met rossig haar die ik iedere dag op haar mountainbike door de wijk zag fietsen. Ze had diepe indruk op me gemaakt door de ijver waarmee ze belangstellenden bij de festiviteiten rondom ‘90 jaar Betondorp’ vanwege ‘het gevaar’ weghield bij het springkussen. Ik had

haar ook een keer geobserveerd toen ik haar in de speeltuin naast de ringweg cocktailprikertjes met rood-wit-blauwe vlaggetjes in hondendrollen zag prikken.

Bij de glasbak in de Veeteeltstraat zei ze me laatst dat de werkdruk was toegenomen. Er gebeurde ineens van alles tegelijkertijd in Betondorp. Een woningbrand, een steekpartij op De Brink en voor schoonheidssalon Mooi waren van een geparkeerde auto alle vier de banden lekgeprik.

‘En tel daar het reguliere werk maar bij op.’

Het reguliere werk bestond vooral uit het bemiddelen bij en het voorkomen van burenruzies, want de woningen waren klein en gehorig.

‘Mijn functie is vooral: zichtbaar zijn. Ik denk dat ik dat ben.’

Merla wrong haar spons uit. Ze had weinig lovende woorden over voor Monique.

‘Ze is een heel slechte buurtregisseur. Het is een etterwif.’

De mensen van Beter Buren waren naar haar buurman geweest. ‘Hij beloofde voortaan een koptelefoon op te zetten. Maar die mensen waren nog niet weg, of zijn vader belde om me te zeggen dat zijn zoon dat van hem niet hoefde. En wat doet Monique? Die staat erbij, kijkt ernaar en slikt alles voor zoete koek.’

Haar buurman had de wijkagente inmiddels wijsgemaakt dat Merla avances richting hem had gemaakt, maar dat hij daar niet op was ingegaan.

‘Niets van waar, natuurlijk!’ zei Merla. ‘Ik ben zeventig. Hij is 52, net zo oud als mijn zoon.’

Ik belde Spijker. Hij deed vriendelijk. Wel was het zo dat hij inmiddels gebukt over straat ging omdat hij ze door mijn publicatie van alle kanten ‘crimineel’ naar hem hoorde sissen – een ‘veels te zware betiteling’.

Goed mogelijk dat dat gebeurd is. Bijvoorbeeld in zijn stamkroeg De Avonden, aan de Middenweg. Daar zat de nietsontziende humor in de vorm van Jantje Kraamwinkel (75) aan de bar. De vader van de uitbaters Jean-Pierre en Michel voorzag alles en iedereen van commentaar. Jantje was gepokt en gemazeld in de Amsterdamse horeca.

Het gesprek ging al snel over criminaliteit. De avond ervoor

was Peter R. de Vries in de talkshow van Humberto Tan geweest met heimelijk opgenomen privégesprekken van Willem Holleeder.

‘Zijn zus schijnt een kankerhoer te zijn.’

Dezelfde Willem Holleeder had twee keer aan de bar gezeten bij De Avonden.

‘Kwam hij kijken hoe of het hier ging.’

‘Was je niet bang?’ hoorde ik mezelf vragen.

‘Nee, natuurlijk niet,’ zei Jantje. ‘Ik heb een kop als een bikkkel.’

Jean-Pierre vanachter het Nespresso-apparaat: ‘Een kop als een bikkkel, net als zijn snikkel.’

Jantje: ‘Hij heeft koffie gehad en afgerekend zoals het hoort. Ik vraag nooit aan de mensen hoe of ze aan hun geld komen.’

Hij wees naar ‘de rookkamer’, een hok achter glas waar twee speelautomaten stonden. Achter een van die automaten hing een donkere jongen.

‘Gisteren vijfhonderd erin gegooid, vandaag al tweehonderdvijftig,’ zei Jantje. ‘Denk jij dat hij een baan heeft?’

Jean-Pierre: ‘Misschien is-ie kindsoldaat geweest en is dat zijn pensioen, dat kan natuurlijk ook.’

Wie om die humor hard moest lachen was de oud-ambassadeur in Nigeria die, terwijl zijn vrouw les gaf op de universiteit, iedere donderdag huisgemaakte kippensoep kwam eten in De Avonden.

3

Tussen de spaken van het wiel van mijn fiets, die ik tot ergernis van mevrouw Klapwijk soms niet in het schuurtje zet maar op de stoep voor het huis parkeer, waardoor zij er niet goed langs kan met haar looprek, was op een nacht een dikke tak gestoken. Een tak die met enig geweld, dat kan niet anders, van de eik uit de voortuin van de Surinamers aan het eind van de straat was getrokken.

Ik zag er direct een aanslag in, maar in café De Avonden zeiden ze me dat ik me niets moest inbeelden. Een echte Betondorper zou me ‘heus wel’ met een tak op de kop slaan als hij boos

was. Bovendien was er die nacht in meerdere tuintjes een ravage aangericht.

Op de Facebookpagina ‘Je bent Betondorper als...’ verscheen een bericht van een buurtbewoonster uit wier tuin ‘een nieuwe plant’ was gestolen.

‘Gewoon eruit gehaald door iemand die blijkbaar zelf geen planten kan kopen. Nou laat ik die persoon even zeggen dat het voor mij ook moeilijk is om planten te kopen maar dat ik ze daarom niet bij een ander uit de tuin haal! Waarom een ander verdriet doen? Je hebt werkelijk geen idee... Echt geen idee...’

Er volgden al snel reacties van Betondorpers die hetzelfde was overkomen: ‘Bij mij tot twee keer toe Boeddhabeeldjes uit de tuin gejat. Gewoon te zielig voor woorden’, tips: ‘Gooi een berg jeukpoeder over je plantjes’, blijken van medeleven: ‘Verschrikkelijk! Ja mensen, je kunt echt niets meer in je tuin zetten’, en een profiel van de dader: ‘geen naar mens, gewoon verward en een beetje gek persoon’, die waarschijnlijk in de Weidestraat woont. ‘Wijkagente Monique gaat erop af.’

Helaas maakte Eva Moes, de beheerder van de Facebookpagina ‘Je bent Betondorper als...’ die zelf in Watergraafsmeer woont, het me onmogelijk om meer reacties te lezen. Ook wilde ze niet dat artikelen uit *De Correspondent* nog langer op door haar beheerde Facebookpagina’s zouden worden gedeeld.

‘Wat ik met deze pagina probeer te bereiken, is dat mensen dichter bij elkaar komen en elkaar leren kennen en helpen waar dat mogelijk is. Volgens mij zijn we aardig op weg de laatste tijd. Er worden spulletjes aan elkaar gegeven, informatie gedeeld en activiteiten georganiseerd. Ik ben van mening dat de artikelen van Decorrespondent.nl geen positieve bijdrage leveren aan deze pagina. *Keep up the good spirit*, Betondorpers!’

Met fotograaf Jan Dirk van der Burg ging ik op bezoek bij Jeroen van Schaick, een ambtenaar bij de provincie Zuid-Holland – ‘*strategic spatial planner*’ – die het *Correspondent*-abonnement van zijn vriendin Alette – een vertaler die bij een kinderdagverblijf werkt – had gebruikt om een lange bijdrage te schrijven onder mijn eerste artikel over Betondorp. Hij was geen fan.

Zijn bijdrage: *‘Mijn buren in Betondorp zijn – naast de respectabele oudjes – academici, creatievelingen, ambtenaren, consultants, stewardessen, ICT’ers, stedenbouwkundigen en planologen, dokters, timmermannen, pedagogisch medewerkers, vaders en moeders, vertalers, mensen met een liefde voor tuinieren (wat een mooie tuinen zijn er in Betondorp!), Ajacieden, kinderen, katten- en hondenliefhebbers, medewerkers bij de Dierenambulance, Hindoestanen, Surinamers, Turken, Marokkanen, Duitsers, Polen, Peruvianen, Nederlanders (etcetera etcetera), managers, nieuwe expats, huurders en kopers, automonteurs, GAMMA-medewerkers, fysiotherapeuten, een yogastudio, schoonmakers, levensgenieters, studenten, mariniers, verpleegsters, leraren en de zus van mijn kapper. Mensen die voor de slecht-ter-been-zijnden de tuin en stoep bijhouden. Aanvankelijk enthousiasme dat mijn buurtje, mijn bakkertje, mijn buurtsuper onderwerp van een artikelenserie in De Correspondent zijn geworden slaat al snel om in irritatie als ik dit slordige, goedkope artikel lees. Gebaseerd op oppervlakkig observeren, gebrekkige kennis van buurt en stad en een ik-ben-hier-tijdelijk-aappes-kijken-mentaliteit slaat Marcel van Roosmalen samen met fotograaf Jan Dirk van der Burg de plank mis. Dit is toch geen journalistiek die Correspondent-waardig is? Mooi stukkie voor ons buurtkrantje Dwars door de Buurt, maar niet méér. Voorbij de Waan van de Dag betekent toch ook: voorbij oppervlakkig observeren? Door de ‘teaser’ voor deze serie in beeld en woord als karikatuur van een Volkswijk neer te zetten maakt schrijver en redactie van De Correspondent een valse start op een onderwerp dat in potentie interessant, leuk, schurend en verdiepend had kunnen zijn. Wat interessant zou zijn, is hoe dit dorp in de stad langzaam aan het veranderen is! Niet, zoals andere commentaren al aangeven, een naïef superioriteitsgevoel van iemand die van buiten Amsterdam komt projecteren op de vooringenomen en ouderwetse idee van een volksbuurt.’*

Ik had zin in een ontmoeting met Jeroen, die in zijn woonhuis op nog geen zeventig meter afstand van mijn huis in een totaal andere werkelijkheid leek te wonen. Het liefst zou ik hem meeslepen naar Versmarkt Oosterwaal of café De Avonden om hem daar

vast te binden op een stoel en zo te dwingen de andere bezoekers goed te observeren.

Want wat was het dat me zo irriteerde? Op welke toets hadden Jeroen van Schaick, Eva Moes en andere lezers van *De Correspondent* die me beschuldigden van ‘aapjes kijken’ en ‘übermenschgevoelens’ gedrukt?

Ik sprak erover met Fenne Pinkster, stadsgeograaf aan de Universiteit van Amsterdam, die tijdens haar hardlooptocht door Betondorp – ze woont in Watergraafsmeer – aan lantaarnpalen briefjes zag hangen waarin bewoners klaagden over veranderingen in de buurt en ‘tuinbordjes’ las waarmee ze hun zeggenschap over de buurt benadrukten: ‘God ziet alles, burens zien meer.’ Ze besloot om in Betondorp onderzoek te doen, om meer inzicht te krijgen in hoe verandering in de buurt het gevoel van thuis-zijn beïnvloedt.

Ze schetste eerst de geschiedenis van Betondorp, een wijk die door woningbouwcorporaties werd gebouwd als tuindorp, gebaseerd op de principes van Ebenezer Howard die vond dat arbeiders in de stad recht hadden op een groene en dorpse omgeving, mits ze zich netjes gedroegen.

Nog steeds wordt de wijk door bewoners omschreven als ‘arbeiderswijk’. Meer dan negentig procent van de woningen is sociale huur, het inkomen van de bewoners is vrij laag en er wonen relatief veel ouderen.

Uit de gesprekken die Pinkster met bewoners voerde, bleek dat de meesten zichzelf zagen als ‘oude garde’ en ‘echte Amsterdammers’. Ze spraken met nostalgische liefde over vroeger en vonden dat ‘het dorp’ steeds minder ‘het dorp’ was. De bewoners spraken over verloedering en verval. Tuintjes werden niet meer onderhouden en er lagen meer hondenpoep en zwerfvuil op straat.

De oorzaak was volgens Pinksters geïnterviewden de instroom van ‘andere huurders’. Vroeger werden de meeste woningen toegewezen aan *locals*, maar met de komst van de regionale woonruimteverdeling veranderde dat. Corporaties stelden relatief veel woningen beschikbaar aan voorrangskandidaten met ggz-indicaties, mensen met een verslavingsachtergrond of psychische

problemen van wie werd gedacht dat ze zich snel thuis zouden voelen in de dorpse omgeving. De aanname was dat ze snel zouden worden opgenomen in de hechte gemeenschap.

Toen ze er eenmaal waren, bleek dat de mensen daarvoor te dicht op elkaar woonden en dat de woningen te gehorig waren.

Een andere klacht ging over de instroom van hoger opgeleiden die sociale huurwoningen opkopen. Een bewoner vertelde Fenne over zijn nieuwe buurman: 'Zo'n asociaal, individualistisch type. Het eerste wat hij zei, was dat hij het tuinhok ging verhogen. Het werd me niet gevraagd. Nou, dan is de bedoeling wel duidelijk: hij moet me niet, ik moet hem niet.'

De ontstane miscommunicatie tussen de volledig langs elkaar levende groepen 'oude garde' en 'nieuwkomers' was volgens de geïnterviewde bewoners de oorzaak van de afgenomen sociale controle, wat weer zorgde voor een toename van de criminaliteit. Wijkagent Monique was met dit idee geconfronteerd. 'Volgens haar was het onzin.'

Terug naar Jeroen van Schaick, van wie ik een aantal burens voorbij zag komen in het programma *De straten van Amsterdam* op de stadzender AT5. Het waren de getatoeëerde Regina Mulder, die wel vaker in de media kwam vanwege haar kat Tijger (die mutsen zou stelen) en haar buurman Marvin, een jongen met dreadlocks die van deur tot deur ging met zelfgemaakte tekeningen en die werkte aan een kinderboek.

Ik vroeg me voor onze ontmoeting af hoe Van Schaick deze mensen zou typeren. Ik hield het op 'de levensgenieter' en 'de zus van zijn kapper'. Had hij AT5 ook een boze brief gestuurd dat ze hun interviewkandidaten slecht kozen?

In mijn hoofd was Jeroen van Schaick een vertegenwoordiger van de nieuwkomers. Nieuwkomers die hadden besloten dat Be-tondorp 'een gezellig buurtje' was, die de berichtgeving over 'de oude garde' al snel te stigmatiserend vonden en die het gevoel hadden te moeten spreken namens de oorspronkelijke bewoners omdat 'die zichzelf niet kunnen verdedigen'.

Helemaal vrijuit ging ik zelf natuurlijk ook niet. Waarom had ik bijvoorbeeld niet opgeschreven hoe de stamgasten in café De Avonden reageerden toen *De Telegraaf* met het nieuws kwam dat

drie Ajax-jeugdspelers van Marokkaanse komaf een agente zouden hebben mishandeld? De hoogste boom was nog niet hoog genoeg. Maar die mening hield ik graag onder de pet omdat ik ook wel wist dat de Van Schaicks van deze wereld me dan zouden verwijten dat ik ‘hun lieve buurtjes’ weg zou zetten als PVV’ers, een partij waar in Betondorp meer dan gemiddeld op gestemd wordt.

Van Schaick serveerde thee met een mening op het balkon van zijn koopwoning en bespeurde inmiddels ‘een duidelijke opbouw’ en ‘meer diepgang’ in mijn verhalen.

‘Dat verwacht ik ook van *De Correspondent*.’

Wat hij maar wilde zeggen, was dat er ook een andere waarheid was. Zijn waarheid bijvoorbeeld: die van de hardwerkende tweeverdieners die genoten van het groen en de rust in Betondorp en die, op wat overlast van café El Burrito en wat incidenten op straat na – ‘dat hoort nu eenmaal bij wonen in de grote stad’ – nergens last van hadden.

Bij het weggaan liet hij me een foto op zijn smartphone zien – ‘een bijna ontroerend stilleven’ – van een schommel aan de tak van een boom.

Zelf vond ik de rode scootmobiel, die op het groene gras van zijn benedenburen stond geparkeerd, ontroerend in zijn alle-daagsheid.

4

Opeens was het lente. We hadden tuinstoelen gekocht. Ik keek naar de overbuurvrouw, die net als ik stiekem rookte op het balkon. We hadden hetzelfde tempo.

‘Jij ook weer paffen,’ riep ze als ik weer verscheen. ‘Ik ook!’

Als er een reiger op het schuurtje zat, gooide ze hem een brui-ne boterham naar de kop. Maar reigers eten geen brood. Met de sigaret in de mond voelde ze of de witte onderbroeken maat XXL van haar man al droog waren. Ik kende haar naam niet, maar als we haar bij de Deen-supermarkt in Diemen troffen, klampte ze ons aan alsof we goede kennissen waren.